

Jako vysokoškolský profesor byl F. Stiebitz náročný v seminářích (nikdy bychom si nedovolili přijít do jeho hodin nepřipravení) i při zkouškách, do svých přednášek vkládal různá extempore s ukázkami překladů, anekdotami o antických autorech a dalšími vložkami. Nicméně i on se dožil dob, kdy se u nás nad studiem řecké a římské kultury začaly stáhnout temné mraky; nám, svým studentům, kterých koncem 50. let již nebylo mnoho, však vštěpoval pevně přesvědčení o tom, že každá vyspělá moderní evropská civilizace si musí být dobře vědoma svých antických kořenů a právě jejich poznáním pak bude moci bojovat za to, aby se výraz „humanitas“ nestal jen prázdným pojmem. Současná doba mu snad dává za pravdu, jak o tom svědčí nejen vzrůstající zájem mladých lidí o tuto disciplínu, které Ferdinand Stiebitz zasvětil celý svůj život.

D. BARTONKOVA

Dvacetiletí od odchodu Jiřího Krystýnka (1913-1991)

V červnu (10. 6.) uplynulo dvacet let od úmrtí jednoho z předních českých slavistů, literárního vědce a komparatisty, docenta Masarykovy univerzity Jiřího Krystýnka.¹

Na počátku dovolet malou osobní vzpomínku. Jako zástupce školitele mě kdysi čas od času provázel na tzv. aspirantské zkoušky (poslední komisionální jsem vykonal mimo jiné u prof. Josefa Hrabáka v roce 1978 – a bylo to – jak sám demonstrativně zdůrazňoval – Hrabákovu úplně poslední vystoupení na Filozofické fakultě). A vždy jsem se při této příležitosti od doc. Krystýnka dověděl nějaké učitelské historky či „apokryfy“. A také byl mým laskavým a tolerantním šéfem na Letní škole slovanských studií (jen jeden rok – 1976), již řediteloval právě po Josefu Hrabákově. Mezi přáteli byl znám jako vášnivý knihomol (jak jinak!) a jako ten, kdo jako bibliofil má také některá vzácnější vydání. Kromě toho byl to také vášnivý fotbalový fanďa: pamatuji si, jak jsem se s ním díval na jedno utkání v televizi v jeho bytě v Jundrově.

Jiří Krystýnek byl však především nejstarším žákem Franka Wollmana (1888-1969), byl významným slavistou, polonistou a balkanistou a také znalcem regionální literatury. A především byl zdatným komparatistou, jenž s oblibou srovnával slovanské a tzv. západní literatury, různé tradice a recepční vlny v různých národních literaturách, využívaje přitom své neobvyklé sečtělosti a světové rozhlednosti. Měl tím vlastně podíl i na zpracování koncepce literární komparatistiky v duchu Wollmanově.

V mnohém nepřekonané jsou jeho knižní studie *Z dějin polsko-českých literárních vztahů: vlivy polské literatury a její recepce v českých zemích v letech 1914-1930* (Brno 1966) a učební text *Slovanské literatury I* (1964), zatím po Wollmanově Slovesnosti Slovanů poslední pokus o sepsání alespoň přehledu slovanských literatur, řada studií, např. o walterscottismu v slovanských literaturách a o regionální literatuře severomoravské a slezské. Zůstává také velkým znalcem díla svého učitele Franka Wollmana, jemuž stál vědecky a lidsky ze všech jeho brněnských žáků snad nejbliže. Spolu s Jarnílem Pelikánem (nar. 1928) tvořil nepominutelnou profesní dvojici brněnských polonistů a slavistů. V době, kdy česká polonistika jinde skomírá nebo se pohybuje na pokraji žurnalismu, má Brno dva profesory polské literatury, donedávna mělo tři. Nepříliš razantní Jiří Krystýnek se po roce 1989 své profesury nedočekal.

I když tituly a hodnosti, stejně jako vyznamenání a medaile jsou – nehledě na jejich dobovou podmíněnost – jistě účtyhodným oceněním lidské práce, to nejdůležitější – u vědomí pomjivosti skoro všeho – jsou samy inspirativní výsledky práce, neboť pomník „lidskou rukou nestvořený“ (Puškin) mu vybudují až další generace. Jiří Krystýnek tak zůstává klíčovou postavou budování brněnské slavistiky: po mnoho nepřiznivých let držel spolu s kolegy brněnskou polonistiku při životě, i když jeho oddělení bylo při četných u nás tak oblíbených reformách, reorganizacích a rekonstrukcích součástí řady kateder a ústavů. Je jen škoda, že se nedočekal rozmachu brněnské slavistiky obecně a literární vědy a polonistiky zvláště.

Jsou pracoviště a obory, jež se z nějakých důvodů od své minulosti záměrně nebo i nezá-

1) Viz I. Pospíšil: Slavista Jiří Krystýnek. *Universitas* 2003, č. 2, s. 24-25.

měrně oddělily, nepěstují příliš návaznost, spíše zdůrazňují inovace, nový vývoj a vývojovou přetržitost, tedy jako by ve svých oborech začaly psát rok nula. Pravděpodobně v přírodních a technických vědách je to jiné, tam již nelze přímo navazovat na minulé, dnes narmoze překonané objevy, zůstává to jen součástí dějin oboru, tedy jistě piety. Podle mého názoru v případě sociálních a humanitních věd, tedy i věd filologických, zůstává každý obsah do nich vložený „k vyzvednutí“ i v budoucnosti, každé pojetí, každý názor či reflexe má svou potenciální hodnotu (M. Bachtin), kterou časem neztrácí a kterou může nově „navštívit“ třeba až budoucnost a nové okolnosti. Platí to i o díle Jiří Krystýnka.

I. POSPÍŠIL

Za prof. MUDr. Maxem Dluhošem, DrSc. 1916 – 1994

Profesor Dluhoš se narodil 6. listopadu 1916 v Ostravě, letos by se dožil 95 let. V Ostravě prožil svá mladá léta, zde vystudoval klasické gymnázium. V roce 1937 maturoval a zapsal první zimní semestr Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Až do násilného přerušení studia uzavřením vysokých škol za okupace v roce 1939 pracoval jako demonstrátor u prof. Floriána na Ústavu histologie a embryologie. Z této doby si odnesl výbornou znalost histologie a histologické techniky.

Po uzavření vysokých škol za okupace pracoval na různých odděleních v nemocnicích a ve zdravotnických zařízeních v Ostravě. Koncem války byl totálně nasazen na práci v okolí Ostravy. Po válce v nejkratším možném termínu dostudoval Lékařskou fakultu Masarykovy univerzity v Brně a v roce 1946 promoval. Stal se poté ihned asistentem Patologicko-anatomického ústavu Lékařské fakulty ve Fakultní nemocnici U Sv. Anny, jeho učitelem byl profesor MUDr. Václav Neumann. V roce 1948 odjel na roční studijní pobyt do Norska a pracoval do konce roku 1949 u prof. Kreyberga v Oslo. Výsledkem této cesty jsou publikace zabývající se histogenezí nesidiomu. Po svém návratu z Norska se prof. Dluhoš

věnoval především problematice infekčních chorob, také jeho habilitační práce řešila patomorfologii ve své době mimořádně aktuální problematiky dětských respiračních infekcí, především hemofilových. Habilitován byl v roce 1952.

V této době vyhověl prof. Dluhoš přání svého učitele prof. Neumanna a zaměřil se tematicky více k problematice patologie dětského věku. Spolupracoval s prof. Teyschlem a dalšími pediatry a začal připravovat sebe a později i kolem sebe shromážděné asistenty k vybudování II. patologicko-anatomického ústavu, který by se zabýval specializovaně navíc patologií dětského věku. Byla to doba této problematiky nakloněná a vhodná. Tehdy byla postavena nová Krajská dětská nemocnice a byla představa, že v průběhu další výstavby Dětské nemocnice v Brně – Černých Polích

bude vybudován ve velmi krátké době II. patologicko-anatomický ústav.

Toto úsilí se podařilo uskutečnit ale až po dalších 15 letech. Bylo nutno překonávat nesčíslné překážky, nicméně cílevědomě úsilí prof. Dluhoše došlo posléze svého cíle. II. patologicko-anatomický ústav byl otevřen v roce 1967 jako ústav zcela moderně koncipovaný, schopný řešit problematiku bioptickou, nekroptickou, cytodiagnostickou a experimen-